

Nieuws en Actualiteiten

ONLINE CURSUSSEN

Inmiddels zijn alle 6 online schrijfcursussen op Heldenreis te downloaden.

In mei gaan Heldenreis en Heldenreis II *live*, dan kun je in de zomer aan je roman werken.

€10 voor een complete cursus. Omdat ik denk dat het belangrijk is om ze te doen. Omdat ik denk dat creativiteit het enige is wat de wereld kan redden.

Dus.

Ga.

En zegt het voort, stuur deze nieuwsbrief door.

HILDEGARD

Het cursusweekend over Hildegard von Bingen gaat helaas niet door. Ik ga proberen het op een andere manier aan te bieden.

ARTIST'S DATE

Er zijn heel wat aanbieders van [The Artist's Way](#) als cursus. In feite zijn ze allemaal overbodig, want het boek biedt zelf voldoende handvatten om het programma van 12 weken te voltooien.

Wat ik je bied, zijn 24 inspiratiebrieven, voor elke week twee. Daarin probeer ik extra motivatie te geven, door mijn eigen ervaringen met het programma met je te delen, door aanvullende informatie uit alle andere boeken van Cameron te geven, door beter uit te leggen wat haar bedoeling is.

Niet voor niets heb ik in Houston een cursus gevolgd bij een leerling van Cameron, daar heb ik in de praktijk mogen ervaren wat het programma met heel diverse mensen doet.

Waar bij het programma de meeste problemen uit ontstaan, is bij de *Artist's Date*, het kunstenaarsafsprakenke.

Soms wordt dat opgevat als een soort verwennerij, iets wat je jezelf mag gunnen nu je met een coachingsprogramma bezig bent.

Op zich is er natuurlijk niets mis mee, om jezelf toe te staan eens even lekker te genieten. Een zak yoghurt gums, een pot thee en When Harry Met Sally, zeg maar, een *guilty pleasure* (wat trouwens een bizarre uitdrukking is).

VERLOTING

Op 1 maart verloot ik onder de *likers* van mijn Facebookpagina een gratis cursus naar keuze.

Dus je weet wat je te doen staat: "Like" de [Heldenreis Facebookpagina](#), met dagelijks citaten, tips, schrijfnieuwtjes en inspiratie. En jullie cursuszendingen!

Maar dat zijn dingen die je al kent, waarvan je al weet dat je ervan zult genieten.

Waar het bij het kunstenaarsafsprakenke om gaat, is dat je de bron vult. Juist NIET met wat je al weet, wat je al kent. Er moet nieuw materiaal in de bron, dingen die je niet eerder deed, niet eerder zag, niet eerder meemaakte. Je vult de bron met nieuwe beelden en met nieuwe ervaringen.

Doordat je ze alleen doet, is er ook ruimte om te observeren hoe je zelf reageert op dingen. Je hoeft niet tegen je gezelschap te zeggen "leuk hè?" alsof je erkenning zoekt voor je eigen gevoel ergens bij.

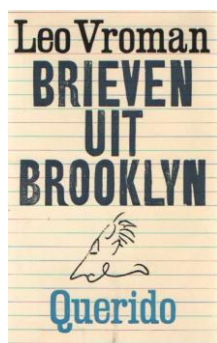
Al dit nieuwe kun je vervolgens creatief inzetten, voor je schrijven, je schilderen, je leven.

Ga dus uit die comfort zone. Ga naar de aquariumwinkel in plaats van de boekhandel, fiets over het industrieterrein in plaats van door de knusse binnenstad, pak een bus of tram van een andere lijn, leer iets nieuws, kook iets nieuws, luister iets nieuws.

Als je maar eindeloos uit je eigen bron blijft putten zonder hem bij te vullen, zal hij opdrogen. En dat merk je dan niet alleen in je creatieve (scheppende) bezigheden, maar ook in je dagelijks leven.

Je kunstenaarsafsprakenke nakomen is geen verwennerij, maar noodzaak. En je hoeft aan geen mens verantwoording af te leggen.

VROMAN

Ik weet echt niet meer waar mijn fascinatie voor Leo Vroman vandaan komt. In 1975 al kocht ik Brieven uit Brooklyn, vijfde klas gym, wat trok me zo?

Ik heb wel altijd gehouden van het lezen van brieven en dagboeken (totaal níet van biografieën, maar dat terzijde), maar kende ik

Vroman al ergens van?

Toen ik hoorde van het overlijden van Vroman - 98 jaar, dus God hebbe zijn ziel - voelde ik me net als na het sterven van Wolkers, een soort van ontheemd. Een van de vele pijlers waarop ik blijkbaar rust, is weggevallen, ik moet een nieuw evenwicht zoeken.

Wolkers' overlijden was de aanleiding dat ik ging bloggen, op Trouw destijds. Het moest eruit!

Dit is wat ik toen schreef:

Het doet me meestal niet veel, als er een bekende Nederlander overlijdt. André Hazes, Pim Fortuyn, ik zit met droge ogen van verbijstering naar de massahysterie te kijken. Maar af en toe gaat er iemand dood, en blijkt opeens dat hij deel uitmaakte van mijn leven, dat ik mijzelf verarmd voel nu hij niet meer leeft. Van tevoren wist ik dat soms niet - dat was het geval met Prins Claus - en anderen waren zó levend dat ik me niet kon voorstellen dat ze er ooit niet meer zouden zijn. Pas geleden heb ik nog het complete Groeten-Van-Rottumerplaat-programma beluisterd, en genoten van de levenslust, de vitaliteit en absolute authenticiteit van Jan Wolkers. Ook zag ik de Profiel-documentaire en las ik Zomerhitte, en voelde een intense liefde en bewondering, ik kon me opeens voorstellen dat je verliefd wordt op iemand van tachtig.

Niet ik ben verarmd, de hele wereld is verarmd als iemand sterft die zijn leven lang de mensheid heeft voorgehouden hoe je moet leven: gulzig, vitaal, authentiek. Moge hij rusten in vreugde.

Wat me van Vroman zo lief was, was de liefde tussen hem en zijn vrouw. Dat ze ook nog in Fort Worth woonden - toch een béetje vergelijkbaar met Houston - bracht hem alleen maar dichterbij. Ik heb zijn boek met dagboekantekeningen, getiteld "Misschien tot Morgen" nog op mijn verjaardag gekregen, in 2006. Daarna zou niets nog ooit hetzelfde zijn. En nu helemaal niet meer.

Het herlezen van Brieven uit Brooklyn brengt heel veel terug bij me. Wie ik was in 1975 - ik herinner me zo goed hoe mooi ik toen al deze zinnen vond:

Toen we thuiskwamen die eerste avond, bescheen mijn zaklantaarn een poes die ons pad kruiste, voor ons uit, kriskras met ons mee tot aan de deur en na wederzijdse aarzeling mee naar binnen. Daar ging hij van stoel tot stoel, opziend naar denkbeeldige lieden of vlinders met kattegezichten ...

En wie ik in de tussenliggende veertig jaren ben geworden, terwijl hij doorging met onderzoek, schrijven, en liefhebben. Ik zou wel willen schrijven over hoe Tineke zich nu voelt.

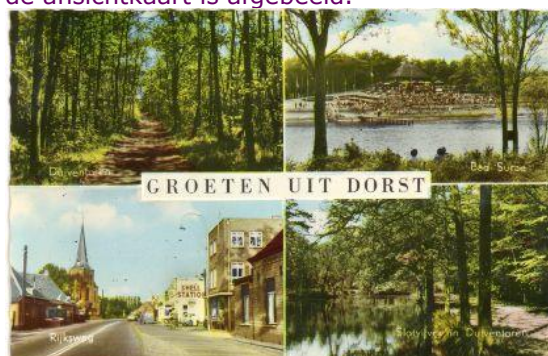
Die mooie documentaire over hen beiden staat op [uitzending gemist](#).

En zijn gedicht Over de Dichtkunst staat [hier](#). En [hier](#) nog veel meer.

SCHRIJFOEFENING

Denk aan de mooiste vakantie die je de afgelopen jaren hebt gehad.

Verzin nu iemand die volkomen tegengesteld is aan jezelf. Deze persoon moest tegen wil en dank mee naar dezelfde bestemming, maar vond het er vreselijk. Schrijf een ansichtkaart waarin deze persoon over de vakantie vertelt. Laat ook uitkomen wat er op de ansichtkaart is afgebeeld.

Blijf schrijven!
Hella Kuipers